

УМЕННЕ АДЧУВАЦЬ І ЖЫЦЬ МАСТАЦТВАМ

Сацыякультурны тэлеканал працягвае знаёміць сваю аўдыторыю са скарбніцай беларускага кінематографа і ўспамінаць выдатных майстроў. Так, на наступным тыдні тут у дзённым і вячэрнім эфірах нас зноў чакае шэраг цікавых кінагісторый.

У панядзелак, 20 мая, глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» дакументальны фільм «Мой тата — Юрий Цвяткоў» (БТРК, 2014 год). Кінастужка знаёміць глядачоў з майстрам кіно, які заўсёды працаваў і жыў дзеля гэтага мастацтва. «Тэатральныя гісторыі Нясвіжа» (БТРК, 2023 г.) усе ахвотныя змогуць даведацца ў аўторак, 21 мая. А ў сераду, 22 мая, не прапусціце кінастужку «Сын пра бацьку» (БТРК, 2019 г.), дзе Ігар Алоўнікаў распавядае пра бацьку Уладзіміра Алоўнікава. Пасля 23 мая нас чакае дакументальны фільм «Імправізацыя» (2022 г.), прысвечаны памяці Міхаіла Фінберга. У пятніцу, 24 мая, запланаваны паказ дакументальнай кінастужкі «Адзінка гарэння. Анатоль Аўруцін»

(2023 год). «Можна навучыць таму, што ўяўляе сабой памер, форма ці пакрытыкаваць чалавека за дрэнную рыфму — гэта ўсё рамясто. А вось бачанне, уменне адчуваць, пакутаваць — калі ў цябе гэтага няма ад Бога, то і не будзе нічога...» — дзельца паэт Анатоль Аўруцін. Больш яго разважанняў пра жыццё, творчасць і час нас чакае ў кадры.

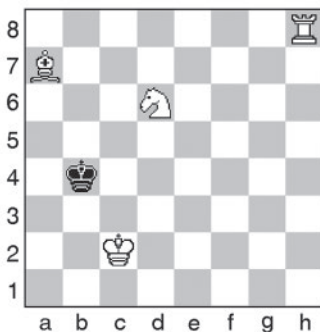
Яшчэ на наступным тыдні ў эфіры сацыякультурнага тэлеканала згадаюць вядомых кінамайстроў у іх дзень нараджэння. Напрыклад, 21 мая кінематографічны свет адзначыць 75-годдзе актрысы тэатра і кіно, народнай артысткі Расіі Любові Палішчук (1949—2006). І ў эфіры тэлеканала «Беларусь 3» пакажуць мастацкі фільм «Кадрыля» (Расія, 1999 г.), у якім артыстка знялася ў галоўнай ролі. А 22 мая, у дзень 80-годдзя беларускага рэжысёра-аператара, сцэнарыста дакументальнага кіно Юрыя Гарулёва (1944—2021) яму будзе прысвечаны выпуск праекта «Люблю і памятаю» (БТРК, 2024 год).

Алена ДРАПКО.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 198

Задачу, якую прапануем сёння (гл. дыяграму), склаў Віктар Равінец з Драгічына.

Белыя: Крц2, Лh8, Ca7, Kd6 (4).

Чорныя: Крб4 (1).

Мат за 2 ходы.

Дасылайце адказы на адрас рэдакцыі (вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск, «Звязда») або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

Каманда БДУ заваявала «бронзу» на міжнародным Кубку Маскоўскага дзярж-

ніверсітэта (9 каманд). Максім Царук набраў 6,5 бала з 8, Арцём Сіняўскі — 6, Аляксандр Алішэвіч — 4,5, Раман Архіпаў — 3.

На дзіцячых гульнях гарадоў-герояў у Маскве (11 зборных) мінская каманда была трэцяй (пасля Санкт-Пецярбурга і Масквы), брэсцкая — восьмая.

Ніка Венская атрымала сярэбраны медаль на чэмпіянаце свету па хуткіх шахматах у Албаніі сярод дзяўчынак да 12 гадоў.

Андрэй Кавалёў падзяліў 1—3-е месцы на турніры ў Будапешце.

У турнірах па бліцы на сайце chess.com Дзяніс Лазавік заняў 7-е месца з 675, 14-е з 660, 5-е з 500 і 14-е з 738.

У Кубку па бліцы Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі (59 удзельнікаў, у тым ліку 3 гросмайстры і 3 майстры FIDE) перамог гросмайстар Сяргей Жыгалка — 9,5 бала з 11. На другім месцы — Аляксей Краміч (8,5), а два наступныя падзялілі гросмайстар Андрэй Гаравец і Сяргей Барысчык (па 8). Сярод жанчын найлепшы вынік — у майстра FIDE Аляк-

сандры Тарасенка (9-е месца).

У Магілёве прайшоў шахматны турнір у праграме рэспубліканскага фестывалю школьнага спорту. Прызавую тройку склалі каманды з Оршы, Мінска і Светлагорска.

Тры прызавыя месцы рэспубліканскага фіналу «Белай ладзі» занялі адпаведна каманды сталічных гімназій № 50 і № 6, СШ № 35 г. Гродна.

Да ўвагі чытачоў — партыі нядаўняга першынства Беларусі да 20 гадоў.

Аляксей Грыгаровіч — Арцём Стрыбук. 1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. Kc3 Cg7 4. e4 0-0 5. h3 d6 6. Ce3 e5 7. d5 Kh5 8. g3 a5 9. Ce2 Kf6 10. Kf3 Ka6 11. g4 Kc5 12. Фc2 Фe7 13. 0-0-0 Cd7 14. Kd2 c6 15. g5 Ke8 16. Ldg1 Kc7 17. Cg4 Ce8 18. h4 b5 19. dc C:c6 20. C:c5 dc 21. Kd5 C:d5 22. cd c4 23. h5 Ф:g5 24. hg hg 25. Kpb1 Фf4 26. Фc3 Ch6 27. d6 Ke8 28. d7 Kf6 29. Фh3 Ф:d2 30. Ф:h6 Ф:h6 31. Л:h6 Kpg7 32. Лh3 Lad8 33. a4 b4 34. Ce2 K:e4 35. Ле3 Kd2+ 36. Крc2 Л:d7 37. Л:e5 Lfd8 38. Лg4 Лd5 39. Л:d5 Л:d5 40. C:c4 K:c4 41. Л:c4 g5 42. Крb3 Лf5 43. Лc2 g4 44. Крc4 Kpf6 45. Крd4 Kpg5 46. Крe4 f6 47. Крe3 Ле5+, 0:1.

Задача з мінулага выпуску рашаецца: 1. Л:f6! Правільна адказалі Ігар Ананіч, Васіль Жуковіч, Віктар Жук, Васіль Барысевич, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Міхаіл Спіжарны — Аляксей Грыгаровіч. 1. d4 d5 2. c4 e6 3. g3 Kf6 4. Cg2 Cb4+ 5. Kd2 0-0 6. Kgf3 b6 7. 0-0 Cb7 8. a3 Ce7 9. cd C:d5 10. Ле1 Kbd7 11. e4 Cb7 12. e5 Kd5 13. Ke4 c5 14. Cg5 cd 15. Kd6 Ca6 16. C:e7 Ф:e7 17. K:d4 K:e5 18. K4f5 Фf6 19. C:d5 ed 20. Ф:d5 Kd3 21. Ле7 Lad8 22. Л:a7 Л:d6 23. K:d6 Ф:f2+ 24. Kph1 Kf4 25. Л:f7 K:d5 26. Л:f2 Л:f2 27. b4 Лf1+ 28. Л:f1 C:f1 29. Kpg1 Cd3 30. Kpf2 Kpf8 31. Крe1 Крe7 32. Крd2 Кр:d6 33. Кр:d3 b5 34. Крd4 Kf6 35. h3 Kh5 36. g4 Kf4 37. h4 Kpg6 38. h5 Ke5 39. g5 Kf3+ 40. Крc3 K:g5, 0:1.

Цімур Гвоздзеў — Мацвей Савельеў. 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Kc3 de 4. K:e4 Kf6 5. K:f6+ ef 6. c3 Cd6 7. Cd3 Ka6 8. Фc2 h5 9. Ke2 h4 10. h3 Kc7 11. Cd2 a5 12. 0-0 g5 13. Cf5 0-0 14. f4 Ke6 15. Лаe1 Kg7 16. Cd3 g4 17. f5 gh 18. Kf4 Cd7 19. Фd1 Фc8 20. Kh5 K:h5 21. Фg4+ Kph7 22. Ф:h5+ Kpg8 23. Ch6 Ch2+ 24. Кр:h2 Фc7+ 25. Ле5, 1:0.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ШТО ПАЧЫТАЦЬ У МАЙСКАЙ «АЛЕСІ»

З НАСТАЎНІЦЫ — У РАЗВЕДЧЫЦУ

У майскім нумары «Алеся» працягвае праект «Іх імёнамі названыя», прымеркаваны да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. З серыі публікацый чытачы даведаюцца пра мужных і адважных жанчын, якія ўнеслі свой уклад у барацьбу з фашызмам.

Гэтым разам мы расказваем пра Героя Савецкага Саюза Леэн Кульман, чым імем названая адна з вуліц Мінска. Да вайны дзяўчына паспела атрымаць мірную прафесію настаўнікі, працавала піянерважатай. Падчас Вялікай Айчыннай вайны стала разведчыцай, была закінутая на самалёце ў тыл ворага ў раёне горада Тарту. Інфармацыя, якую яна збірала, была вельмі важнай для савецкай разведкі. За час службы Леэн удалося перадаць у штаб Балтыйскага флоту некалькі дзясяткаў радыёграм!

«АЛЕСІ» — 100: ЖАНЧЫНЫ, ГІСТОРЫІ, ВОКЛАДКІ»

У часопісе «Алеся» на працягу ўсёй яго гісторыі адной з галоўных была тэма мацярынства. «Работніца і сялянка» давала парады, як правільна выхоўваць дзяцей, абараняла правы мацярок — працоўных жанчын краіны Саветаў. Не рэдкасць — фота найлепшых матуль на вокладках часопіса.

Чым жыве наша сучасніца — маладая шматдзетная маці? Пра гэта мы расказваем у прымеркаванай да юбілею часопіса рубрыцы «Алеся» — 100: жанчыны, гісторыі, вокладкі». Святлана Клачкова выхоў-

вае пяцёрых дзяцей і ведае, як паспець усё: акружыць цяплом і клопамат сям'ю, спяваць у хоры і пячы хлеб на заквасцы. «Гэта магчыма, калі ты сапраўды знайшла свой шлях у жыцці і адчуваеш сябе шчаслівай», — лічыць Святлана.

АЛЕНА БАЦЯН — ПРА ТВОРЧАСЦЬ, ЛІДАРСТВА

І ЗВЫШЗАДАЧУ БАЛЕТА

Формулай свайго поспеху дзельца галоўны балетмайстар Беларускага дзяржаўнага цырка, адна з пераможцаў

рэспубліканскага конкурсу «Жанчына года — 2023» у намінацыі «Духоўнасць і культура» Алена Бацян. Як на працягу амаль 20 гадоў ёй удаецца здзіўляць калег і глядачоў усё новымі творчымі ідэямі? Па якіх крытэрыях падбірае артыстаў балета і чаму рада з'яўленню ў калектыве мужчын? Што дапамагае ёй заўсёды заставацца ў тонусе і з аптымізмам глядзець у заўтрашні дзень? Пра гэта і не толькі — у гутарцы з журналістам «Алеся».

— Часта чую пра тое, што наш балет мае свой твар. Упэўнена, гэта таму, што ўсе артысты — таленавітыя, разумныя, моцныя людзі, — лічыць Алена Бацян.

НЕ ХВАРЭЦЬ І БЫЦЬ БАДЗЁРЫМІ Ў ЛЮБЫМ УЗРОСЦЕ

Ці з'яўляюцца праблемы з памяццю непазбежнасцю ў сталым узросце? Ці можна натрэніраваць мозг і без якіх вітамінаў ён не можа абысціся? Пра гэта расказвае нейрахірург, навуковы супрацоўнік аддзялення пухлін галаўнога мозгу РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, выкладчык кафедры неўралогіі і нейрахірургі Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў аховы здароўя БДМУ Гумен Гарбанніджад.

Што трэба рабіць для прафілактыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў? Пра гэта даведаецца з гутаркі з намеснікам дырэктара па медыцынскай экспертызе і рэабілітацыі РНПЦ «Кардыялогія» Наталляй Шыбека.

Заставайцеся з «Алесяй» — з намі цікава!

Алена ВАЛЕР'ЕВА.

Прэм'ера

Ташкенцкія сцэжкі класіка

Сёння ў вячэрнім эфіры сацыякультурнага тэлеканала пакажуць дакументальны фільм «Ташкенцкая торба». Кінастужка — вынік беларуска-ўзбекскага супрацоўніцтва, таму яе рэжысёрамі сталі Галіна Адамовіч і Нурья Сафарова.

А вось у цэнтры ўвагі кінастваральнікаў апынулася жыццё класіка беларускай літаратуры Якуба Коласа. Народнага пісьменніка ведаюць і любяць як у нашай краіне, так і за яе межамі. «І нават праз дзесяцігоддзі радкі, напісаныя дзядзькам Якубам, многім і чытаць не трэба — помняць на памяць. Але гэта Колас-пісьменнік, Пясняр... А што мы ведаем пра Коласачалавека?» — такі пасыл кінааследавання, над якім працавалі

беларускія кінематографісты з калегамі з Узбекістана напярэдадні 140-годдзя паэта.

Дакументальны фільм «Ташкенцкая торба» расказвае пра перыяд, калі ў жніўні 1941 года Якуб Колас разам з сям'ёй эвакуіраваўся ў Ташкент. Там праз год ён сустрэў свой 60-ы дзень нараджэння. Але і далёка ад радзімы, у той цяжкі час, паэт заставаўся верны сабе. Чалавек невычэрпнай працаздольнасці, Канстанцін Міцкевіч актыўна займаўся творчай і грамадскай дзейнасцю. І вось расповед пра тое, якім быў той перыяд жыцця пісьменніка і якія ўспаміны ў яго пакінуў, якраз і дае глядачам гэтая кінастужка.

Алена ДРАПКО.